

MERKVRYVSZ POLSKI EXTRAORDYNARYNY:

De Data 25. Ianuarij, 1661.

W sobie zamykający

Przyczynę opóźnienia Poczty Gdańskiej,
y objaśnienie sprawy Elbiąskiej;

Tudzież

Correktę przeszłych drukowych Errorow.

*Przyczyną opóźnienia Poczty Gdanskiej, y objaśnienie sprawy
Elbiąskiej,*

Rzeszanie wolne Listow / y wyprawie-
nie Curryerow od Krainy do Krainy /
jest *liquidissimi Iuris gentium*. Ktore
to prawo / nie tylko pozwala / ale *intui-
tu libertatis Commerciorum* mieć chce /
zeby Postarze *tempore Pacis* mieli wzá-
iemnie przejazd wolny wśedzie / byle nie
chowali rozsądzone konie w cudzym
Pánstwie / y tam Listow nie odbierali
ani rozdawali. Ten Przywilej *in gra-
tiam societatis humanae*, amplifikowany został pod czas ostatnich woj-
ien Niemieckich trzydziestu letnich / kiedy Strony wojenne w tym
tylko zgadzali sie / że wolney drogi Póstratżom nie bronili. Jest to *in*

viridi obseruantia y v sámych Turkow/ bo choć v nich iest zakázanie pod gárdlem/ żeby żaden nie wazył sie pisać/ co sie v nich w rzeczách woiennych dzieie; przecie poimawşy teraz nie dawno dwuch Curryerow z Listami/ od Kádego wedle Práwa wskazáni sáná smierć; Skoro sie iednól Wezyr dowiedziat/ że ieden z nich od Posta Fráncuskiego/ á drugi od Posta Weneckiego/ byli wypráwieni/ kázal ich wolno puscć; powiadáiac/ że Postow Pánow Cudzoziemskich y ich Spráwy/ zástania *Ius gentium*.

O Debránie zás wczesne Listow droge otwiera zdrowym Kádóm publicznym: Zwycięstwa dodáie pracóm woiennym: A do szczęśliwego prowadzenia pomaga *Commercijs* y hándlom. Dla tego/ iesli ktore Páństwo potrzebuie nie zahámowany bieg Listow sobie záchowác/ Królestwo Polskie iest iedno; ták *propter formam Consiliorum publicorum*; iáko *propter modum bellandi celerem*, dobrych y predkich Awizow potrzebuiacego; Ale osobliwie dla wielkich hándlow/ ktore Zachodnie Narody w tym Páństwie prowadza/ á od Awizow y Listow pomiárkowania swe biora.

Listy zás/ ktore do Polskiej od tychże Narodow przychodza/ Lmaia (że ták rzekę) dwa składy: Jeden v Krákwie: Drugi we Gdańsku. Do Krákowa *immediate* przychodza Listy tylko z Wiedniá: We Gdańsku ze Szczeciná y z Berliná listy pospólu sie zchodza. Przez Krákwó *diffunduntur* po cáley Polsce Listy ze Wlosticky y po iedney części z Niemieckiej ziemi Przez Gdańsk/ Listy z Hiszpaniej/ Portugálliej/ Anglijej/ Fráncyjej/ Niderlándu/ y po drugiej części z Niemieckiej. Stad tedy snadno wważyć/ iák wielkiej importancyey iest z ordynowanie Posty/ osobliwie Gdańskiej/ y iák wiele Stanu wśelákiego ludzióm/ á mianowicie Kupcom/ ná tym należy.

O Kolo tey Gdańskiej Posty/ naywiecey teraz záchodza trudności y zwoloki tákie/ że czasem cále nie miewamy Listow/ y czasem bázno nierychlo. Przyczyna teę (ilem dośedl) iest/ że Listy ze Szczeciná zwyczajnie przechodza przez Páństwa Kurfiršta J. Mécí Brandenburgskiego; ktorego Post Magistrowie/ *contra Ius gentium*, bronia Postarzóm Polskim wolny przejazd ná Kurfirstwo

wskim

w takim gruncie/ sami chcąc Administratorá Poſty we Gdańsku
 chować/ iáko przedtym go tam mieli przez wſytek czas Náſzey
 wojenney dyſtrákcyej. Ale iáko Poſtá ma mieysce *inter Regalia*,
 Máieſtatorowi Páńſkiemu ſzeregulnie należace/ tak J. K. M. Chciał
 iſ mieć w ſwojej Królewſkiej dyspozycyej; nánowiſy wprzód/
 przez Commiſſarzow ſwoich/ z Commiſſarzami Kurfirſtá J. M.
 we Wſi Johánsdorffu z ſtrony wolnego przeiázdú Poſtarzow
 tak iedney iáż drugiey ſtrony/ pewne Artykuły; ktore tu w Ori-
 ginalnym iezyku ſie doſtádáta.

Articuli inter S. R. M. Poloniae & Sueciae, & Ceſtitudinem Electoralem Brandebur- gieñ. ratione Poſtæ.

1. *Sereniſſimus Elector Brandenburgicus Magiſtrum ſuum Poſtarum ex Ciuitate Gedaneñ. in ditiones ſuas ex nunc transferet.*
2. *Cursoribus & Veredarijs tam curru quam equis utriuſq; Partis, tam Regis Poloniae per ditiones Electorales, quam Electoris per ditiones Regias, liber & non prepeditus conceditur tranſitus, ſine permutatione equorum, & Veredariorũ.*
3. *Ita tamen, ut nec Curoſores, Veredarij q; Regij in ditio- nibus Electoralibus, nec Electorales in ditio- nibus Regijs, li- teras ullas distribuunt & colligant in preiudicium alteri- us Partis.*
4. *Inter Gedanum, Elbingam, & Regiomontanũ, itemq; Pome- raniae Orientalis Ciuitates, fiat permutatio poſtæ in Conſinijs.*

Po takowey zgodſie/ Poſtá Królewſka we Gdańsku wedle tych
 Artykułow we wſytkim ſie ſpráwuie/ ále Brandenburgſka w
 Berlinie poſtáremu záztrzymuie náſze Liſty/ wdáiac że nie powinien

Kurfirſt

Kurfiršt J. M. dotrzymać ten Traktat Johánsdorffski/ dla tego/ że sie też Onemu dosyć nie dzieie w oddawaniu Elbiagá/ wedle Traktatu Bydgostkiego. A tá jest przyezyna/ że listy do Pošty Gdańskiey ábo nie dochodza/ ábo pozno przychodza.

Z Strony zaś oddawania Elbiagá tak sie rzecz ma. Nie jest K. J. M. Pan Náš Miłostíwy od tego/ żeby to Miásto nie miało bydź wedle przerzezonego Traktatu/ oddáne: lecz *Ius Supremi Dominij* nád połowica Wišty/ ktore Kurfiršt J. M. pretenduje/ K. J. M. puścić z reku nie chce; záwezásu zábiegájac/ żeby ztad *Commercia* z Gdańskiem/ y wolna Stanu Szlácheckiego Koronnego defluitácia/ przez nowych Cel/ ábo co podobnego/ postánowienie/ iákie *prauidicium* ná potym nie odniesli.

Nstát przeto K. J. M. żeby dostáteczna Plenipotencya była dána Posłom Kurfirštá J. M. ná decyzya tego Punktu/ ná ktorym Szláhcie Koronney tak wiele nalezy; y áž do takowey decyzyej zátrzymuie w reku swoim Elbiag.

Korrektá Errorow drukowych.

Fol.	Wierß/	Omyłki/	tak Poprawić.
2.	3.	Europie y	w Europie y w
3.	23.	Trzynasty	Czternasty
20.	29.	3.	5.
22.	13.	Spasley	Spasá
44.	8.	gotuie	gotuie sie
49.	9.	ktory	ktorzy
53.	16.	1. Ianuarij,	8. Ianuarij,
55.	16.	obuzam	obuium
		moyská	woyská

Mnieysze omyłki rozsádný Czytelnił káskáwie przebaczy.

W KRAKOWIE, w Kámenicy Szoberowskiey ná Wendecie, dnia 25. Ianuarij, A. 1661. Cum Priuilegio S. R. M.